

Norská poezie

- má více než tisícileté kořeny. Její první známou podobou byl skaldický verš používaný v 9. století. Ve středověku vzniklo velké množství různých balad, příležitostné poezie a improvizovaných básní známých jako „stev“. Vedle lidových pověstí představují tato anonymní díla klíčovou část norské lidové literatury.

S rozšiřováním vzdělanosti, zejména mezi duchovenstvem, se v Norsku rozvinulo psaní chvalo zpěvů jako další významná forma lyrického projevu. Při budování samostatného norského národa na začátku 19. st. hrála důležitou roli i poezie. Jeden z držitelů Nobelovy ceny za literaturu, Bjørnstjerne Bjørnson (1832 – 1910), napsal báseň s názvem *Ja vi elsker dette landet* (Ano, milujeme tuto zemi). Tato báseň se později stala norskou národní hymnou a poprvé byla přednesena v den vzniku norské ústavy, 17. května roku 1864 v Christianii (Oslo).

Počátkem 20. století byl nejvýznamnějším novátorem norské lyrické poezie symbolistický básník Sigbjørn Obstfelder (1866 – 1900). Jeho díla odrážejí údiv nad životem a jsou prostoupena atmosférou neurčitých obrazů. Současně však byl jeho styl silně osobní a Obstfelder se stal významným představitelem ranného modernismu. K modernistům je rovněž řazen Rolf Jacobsen (1907 – 1994), jehož první sbírka volných veršů *Jord og Jern* (Země a železo, 1933) je stále považována za neotřelou a nekonvenční. Díla Obstfeldera i Jacobsena byla přeložena do řady jazyků a jsou součástí antologií cizojazyčné poezie jako přední vyslanci evropského modernismu.

K dalším lyrikům, kterým se dostalo národního i mezinárodního ohlasu, patří Olav H. Hauge (1908 – 1994) a Paal-Helge Haugen (1945 -). Haugeho básně jsou klamně jednoduché, s jasnými narážkami na Homéra, klasickou čínskou a japonskou poezii, starou norskou literaturu a bibli. Díla Paal-Helgeho Haugena jsou rovněž často jednoduchá a antimetaforická. Haugen dokáže odhalit básnický potenciál i v těch nejmenších tvorech a věcech. I v dnešní době zůstává v Norsku poezie oblíbeným žánrem a řada současných spisovatelů vědomě používá lyricismus jako způsob projevu, kterým zlepšuje zvučnost a muzikálnost svých děl. K významným autorům poezie patří Eldrid Lunden (1940 -), Gro Dahle (1962 -) a Tor Ulven (1953 – 1995).

V 60. letech minulého století se norská poezie posunula směrem k nerytmické modernistické experimentální technice. V 70. letech minulého století byla poezie typická politickými a sociálními tématy, zatímco v 80. letech byla více esteticky orientovaná. V 90. letech došlo k záměrné syntéze těchto dvou trendů. Řada lyriků kritizovala tematickou omezenost uplynulých desetiletí a někteří se rozhodli novým způsobem zkombinovat politiku a estetiku, obsah a formu. Zatímco obecně lze prohlásit, že současná norská poezie vykazuje fascinaci realitou, je obtížné zařadit velkou rozmanitost stylů a forem projevu současných básníků do jedné společné kategorie.